

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A német békeszerződés

Debrecen, június 27.

A nyolcadik hónap végére megszületik az első béke. A weimari nemzetgyűlés úgy határozott, hogy a német delegátusoknak alá kell írniok a békeszerződést, bár a béke megkötésének hívei és ellenzői meggyeztek abban a felfogásban, hogy a versaillesi feltételek rettenetes módon súlyosak. A viharos tiltakozás után, melytől a politikai körök, az egész sajtó és a nagy tömegek heteken át visszhangoztak, igazán a meglepetés erejével hatott a nemzetgyűlés határozata, különösen mivel a béke aláírása mellett egészen tekintélyes többség nyilatkozott.

Amikor ezeket a sorokat írjuk, még nem ismerjük a német nemzetgyűlés határozatának rugóit, magának a döntésnek pusztá ténye áll előttünk s így nem tudhatjuk, hogy milyen okok működtek közre a nemzetgyűlés elhatározásában. De aligha csalódunk abban a föltevésünkben, hogy az eredmény kialakulásában jelentős szerepe volt a német nép kifradásának és annak a belátásnak, hogy a feltételek enyhítésére akkor sem lehet számítani, ha a nemzetgyűlés a non possumus merev álláspontjára helyezkedik és számol ennek az álláspontnak minden következményével. — Nyilvánvaló, hogy e következmények között első helyen állott volna a német föld hadszíntérré változása és ami ezzel együjtárt volna: ősi kulturájú német városok, ipari és kereskedelmi empóriumok pusztulása. De bizonyára ott volt a döntés hátterében annak a körülménynek a mérlegelése is, hogy a háboru kiújulása új erőkhöz segítette volna a Spartacus-csoportot s már ezért is föl kellett adni az ellenállás gondolatát. A német birodalmat nem lehetett átengedni a bolsevizmus uralmának, ebben a felfogásban minden parlamentári csoport megegyezett.

Bármeekkora súlyival nehezedik is e békeszerződés a generációk egész sorára, a német nép mégis szabadabban lélezkzik fel, hogy újra ráköszönt a béke napja. A német szellem, a német szorgalom, a német munka újra az alkotás géniuszának szolgálatába állhat és hozzáfoghat a belső regenerációhoz, hogy újra elfoglalhassa helyét a világ vezető nemzetei között.

Franchet d'Esperay napiparancsa a béke aláírásáról

Arad, június 27. Az aradi lapok jelentik: Az aradi francia parancsnoksághoz ma éjjel a következő telefoni értesítés érkezett Nagyikindáról, a francia csapatok magyarországi főhadiszállásáról:

„A németek a békefeltételeket elfogadták és a békeszerződést aláírták.”

Az aradi francia parancsnokság részéről felhatalmazást kaptunk a fenti hír közlésére, amelynek hitelességéhez kétség ne mérhet. Az első békeszerződés alá van írva. A németek semmitéle lényeges eredményt az ententétől nem kaptak, aláírták a békeszerződést. Ezt megelőzőleg olyan hírek érkeztek Weimarból, hogy a német kormány lemondott, mert nem áll módjában a békeszerződést aláírni. Ezek a hírek nem feleltek meg a valóságnak. Az aradon állomásozó francia katonaság a békeszerződés aláírásának örömeire a legközelebbi napokban nagy ünnepséget szándékozik rendezni.

Arad, június 26. Az aradi francia katonai parancsnoksághoz a következő hivatalos távirat érkezett:

A németek aláírták a békeszerződést. Valamennyi csapatnak egy napi pihenő adandó. Az egyes állomáshelyeken ünnepség rendezendő.

Vilmos császár a béke aláírását sürgette

Bern, június 27. Berlinből jelentik: Vilmos császár bizalmi férfia Hollandiából ideérkezett, hogy a vezető politikusokkal közölje a volt császár kívánságát, hogy Németország írja alá a békét. Mint jelentik, az excsászár üzenete nagy befolyással volt a weimari nemzetgyűlés döntésének kialakulására.

Angol tábornok a béke aláírásáról

Nagyvárada, jun. 27. Nagyváradon angol katonai misszió tartózkodik, melynek vezetője Gressly tábornok. Egy újságíró beszélgetett a tábornok szányságával. Inley kapitányal, aki mikor a békekonferencia felől kérdezte az újságíró, így válaszolt:

— Politikai kérdésekben nem nyilatkozhatunk. Annyit azonban megmondhatok, hogy biztos értesítésünk szerint a németek már aláírták a békeszerződést.

Bukarest, június 27. Franchet d'Esperay tábornok, a szövetségesek keleti hadseregének főparancsnoka, Bukarestbe érkezése alkalmával közölte a román kormánnyal, hogy a weimari német nemzetgyűlés elhatározta a békeszerződés aláírását.

Mi buktatta el Germániát!

Bukarest, jun. 27. A Chemarea írja: John Reed amerikai publicista, aki átélte Oroszországban a forradalmat, a Liberator-ban beszámol tanulmányának eredményéről.

Az írja Reed, hogy a német militarizmus letörését a kapitalista lapok a szövetségesek haderejének tulajdonítják. A szövetségesek katonai fölénye csak a német offenzíva megállítására volt alkalmas. A szovjetek Oroszországa az, mely a német imperializmusnak véget vetett. A fegyverszüneti szerződés megkötése előtt az amerikai sajtó megjósolta, hogy a háboru még öt évig fog tartani. A német visszavonulás idejében a The Army and Navy Journal, a newyorki Tribuna és a londoni Times hangsúlyozták azt a tényt, hogy a német visszavonulás stratégiai terv alapján, a legnagyobb körültekintéssel és rendben történik. Amikor a szövetségesek Lillebe bevomultak, még az ellenséges utóvédekkel sem keveredtek harcba.

Tilos mindenféle hírtérjesztés

A román hadseregearancsnokság rendelete

Kivonat

a 2. és 25. számú rendeletről (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egységek, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrésre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkes kémkedési és árulás-szándékkal törtétek, a háboru eseten érvényes büntetések fognak végrehajtatni.

2. számú rendelet.

Az utóbbi időben sok olyan egység lett elfogva, akik a katonailag megszállott zóábnól a gyapjút összeszedték és azt csempészés után különböző helyekre küldték. Ezen törvénytelen eljárás megszüntetése végett

elrendeljük:

Bereg-, Ugocsa-, Szabolcs-, Hajdu-, Szolnok-, Békés-, Csongrád vármegyek és székhelyeik területén levő összes tulajdonosok és kereskedők kötelesek a közönségi előjáróságok után lehetőleg helyezni az alább megnevezett rekviráló központoknál az összes tulajdonukat képező gyapjumennyiséget:

1. Kisvárdá. 2. Nyiregyháza.
3. Büdösköztér. 4. Újfehértó.
5. Haiduböszörmény. 6. Debrecen (város).
7. Debrecen (környéke).
8. Haidusoboszló. 9. Karcag.
10. Kórházak. 11. Gyoma.
12. Kunszentmárton. 13. Szarvas.
14. Szentés. 15. Hódmezvásárhely.
16. Makó. 17. Mezőtur.

Bármilyen gyapjeladás vagy vétel tilos, az eddigi ügyletek pedig megsemmisítettek.

Ezen rendelet áthágása maga után vonja az illetőknek hadbírórság elé való állítását és 2 hónaptól 2 évig terjedő fogsággal vagy 10.000 lei pénzbüntetéssel való büntetését.

Ezen rendelet Debrecen város területén 1919. évi június hó 22-én lép életbe.

A katonailag megszállott területek parancsnoka.

MOSOIU tábornok.

A vezérkar főnöke:
Álmanescu ezredes.

Az olasz kormányválság

Nitti az új miniszterelnök

Bukarest, jun. 27. Az *Epoca* a következőket írja: Ami az Orlando-kormány lemondását illeti, erre élénk fényt vetnek Cortina gróf kijelentései, aki diplomáciai futárként két nappal ezelőtt Romából Bukarestbe érkezett. Eszerint a parlament ismertetés tüntetése nem Orlando ellen irányul, hanem Sonnino ellen, akit azzal vádolnak, hogy a gazdasági és pénzügyi kérdésekben nem tanúsított elég erélyt a békekonferencián. **A békeszerződés tehát nem elégíti ki mindenkit; a kormány ennek folytán mondott le.**

Bukarest, jun. 27. Az *Indreptarea* jelenti: Az olasz válság megmutatta azt, hogy Olaszországban a megértés politikája kerekedett felül. Orlando az intranzigens álláspontot képviseli. **Nitti azonban új politikát hirdet, amelynek az a lényege, hogy az egész vonalon jobb a megegyezést létrehozni, mint a háborút folytatni.**

Bukarest, jun. 27. Az *Izbanda* írja: Tegnap érkezett olasz lapokból olvassuk, hogy Olaszországban bizonyos idő óta számítottak a kormány bukásával. Nitti kormányalkításával is számolt mindenki. Arra az esetre, ha Nitti kormányra kerülne, ismertetik politikai programját is, mely a reformok egész sorozatát foglalja magában. Nitti külpolitikai szándékairól csak indirekte írnak a lapok.

Bukarest, jun. 21. A „Vitorul” írja: Az olasz király Nitti-t bizta meg a kormányalkítással.

Bukarest, jun. 27. A *Vitorul* írja: Olaszországból érkező hivatalos híradás szerint a király Nitti képviselőt bizta meg az új kormány megalakításával. Orlando volt miniszterelnök hivatalos lapja, az *Epoca* szerint **Luzatti** nem vállalja a tárcát az új kabinetben. Ugyanígy nem vesz részt az új alakulatban **Barzilai**, a felszabadított területek volt minisztere sem. Ezeknek a politikusoknak távolmaradása nem feltétlenül hiteles, mert az *Epoca* Orlando lapja.

Két parlamenti csoport: a szocialisták és reformpártiak megtiltották tagjaiknak, hogy részt vegyenek az új kabinetben. Ezeknek a pártoknak állítólag **Tittoni** lenne a vezére.

Az *Epoca* közli azt is, hogy Orlando bukását Giolittinak a parlamenti szintéren való megjelenése okozta.

A közalkalmazottak beszerzési csoportja lisztellátása

A következőkről értesítjük tagjainkat:

Folyó évi június 24-én közreadtuk, hogy a beszerzési csoporthoz tartozó testületek a „Nem termelők bejelentő-lapjait” adják be a Csapó-utcai lisztirodán. Ezt legkésőbb folyó évi július 2-ig eszközöznök kell.

Két kimutatás készítené. Egy azokról, kik egész évre lisztet vesznek igénybe, egy pedig azokról, kik 11 hónapra búzát akarnak beszerezni. Azon tagjaink, akik az évi lisztet vagy búzát a Beszerzési Csoport útján óhajt-

ják beszerezni, lisztkönyvecskéket és bevásárlási igazolványokat, melyeket testületük útján a lisztirodából kapnak, a Beszerzési Csoport irodájában, **pénzügyi-palota földszint 13. szám alatt folyó évi július 8-án este 6 óráig a délelőtti és délutáni órákban** annál is inkább adják be, mert ezen időn túl, jelentkezéseket, a lisztiroda által adott határidőre való tekintettel, nem fogadhatunk el.

Reményünk van, hogy a pénz előlegezésnél szerényebb anyagi viszonyok közt lévő tagjainknak segítségére lehetünk, sőt talán arra is lehet reményünk, hogy későbbben tagjainknak illetékes köröknél árkedvezményt is biztosíthatunk, mikor tagjaink az árkedvezménynek megfelelő túlfizetést visszakapják.

Értesítjük tagjainkat, hogy a MÁV. teher feladási iroda mellett lévő MÁV. jóléti árueosztó helyiségben a mai napon marhaszusz kimérve kilónként 13 korona árban. A tagsági igazolvány bemutatása mellett abból tagjaink vásárolhatnak.

Az amerikai szenátusban felolvasták a békeszerződést

Riadalom az indiszkréciónak miatt. — Egy szavazás nem várt eredményre.

Bukarest, jun. 27. Az *Adeverul* jelenti Lyonból: Wilson elé sulyos akadályokat gördítenek Amerikában. A szenátusban hangos visszhangot keltő vereséget szenvedett. Bár mindent elkövetett, hogy ne történjék meg, a szenátus 41 szavazattal a 26 ellenében mégis a **békefeltételek szövegének közlése mellett döntött.** A szöveg a szenátus elé került. A *Chicago Tribune* és a *New-York Times* már meg is kezdték a szöveg közlését.

Bukarest, jun. 27. A *Dimineata* jelenti: Az amerikai szenátusban nagy csalásnak jöttek a nyomára. Az emőklendelte a nyomozást. Wilson két ideges táviratot is küldött át Washingtonba. Nem lehet tudni, hogy hány miniszter széke ingott meg eddig. Az amerikai lapok hasábjain átfoglalkoznak az ügygel, nagy-betűkkel szedik a newyorki táviratokat a francia és az angol lapok is. A négyek, a tízek s a harmincak tanácsa ideges, a békekonferencia menete egy ideig megakadt.

Az amerikai szenátus ugyanis megszerezte valahonnan a békeszerződés eredeti teljes szövegét és a szenátusban felolvasták. Az amerikai szenátus tehát a konferencia ügyrendjének szabályát megszegte.

Még nem lehet tudni, hogy mit is tartalmaz a békeszerződés, mert a négyes tanács cenzurájának sikerült a tollakra minden országban béklyót verni. **Azokat a lapokat, melyek a szöveget teljesen leközlítették, betiltották, szerkesztőiket szigorúan megbüntették és a vakmerő szenátorok ellen Wilson szigorú vizsgálatot rendelt el. A sikkasztókat meg kell büntetni.**

Valaha ama wilsoni 14 pontban, melyet Clemenceau, Lloyd George, Orlando és a mai diplomata helyeselték s aláírtak, a

titkos tárgyalások ellen tiltakoztak volt és követelték, hogy a világ sorsát napfényen intézzék.

Bécsi lapok a nagyvárad ellenforradalmáról

Nagyváradról jelenti tudósítónk: Hat napi utazás után hazaérkezett Bécsből egy itteni úriasszony, aki több bécsi lapot hozott magával. Ezek érdekes részleteket közöltek budapesti tudósítások nyomán Nagyvárad megszállásáról.

Tudvalevőleg április 20-ikán vonult be a román hadsereg Nagyváradra. A *Zeit* április 27-iki száma ennek dacára a *Népszava* nyomán még azt írja, hogy Nagyvárad előtt Elednél heves harcok folynak a román hadsereg és a vörös hadsereg közt. Holott ez időben köztudomás szerint a vörös csapatok már rég *Püspök-ladányon* túl menekültek a Tisza felé.

A *Neue Freie Presse* május 2-iki száma ír hosszabban Nagyvárad elfoglalásáról, amelyet a bolsevizmusból szabadulni igyekező nagyvárad polgárság, a rendőrség, a székely és a nagyvárad aktív és tartalékos tisztek ellenforradalma előzött meg. A nagyvárad burzsóá és tisztikar — írja a *Presse* — nem nézte oly apatikusan a komunisták rémuralmát mint Budapest és a többi magyar városok elkeseredésében csak sopánkodni tudó polgársága. A nagyvárad ellenforradalom haditervét **Jánossy Gyula** rendőr főkapitány és **Halász** százados készítették elő nagy gondossággal és előrelátással. Színelég együtt voltak az utolsó percig a komunisták sorában, hogy minden szándékukat megismerve, idején elhárítsák azt a veszedelmet, mely a vöröseknél a csucsaifrontról való visszaözlése és az utánuk nyomuló román hadsereg közt kifejődhető harc esetén érhetne volna a két tűz közé kerülő Nagyváradot.

Jánossy kapitány és Halász százados már napok előtt biztosították a rendőrség, a vasutasok, a posta csendőrség és a haretérről hazaérkezett polgároknak az ellenforradalomhoz való csatlakozását. Variosagos stratégiai bizossággal történt meg a csucsaifront összeomlása után minden védőintézkedés. Így megtudták, hogy a vöröseknél a vereség után részben ki akarták vezetni, részben tuszokként magukkal hurcolni a nagyvárad romanság vezértériait. Azt a katasztrófiát, mely ennek megvalósítása esetén érhetne volna a várost, úgy harították el, hogy előre értesítették erről a proskribált románokat, akiket részben a rendőrség részben magánlakásokon rejtettek el reggelig, mikor a kommunisták kormányzótanács tagjai látva a szervezett ellenforradalmat, átadták a hatalmat a városi tanácsnak és sietve menekültek el. Budapestre még ezen a napon a város védelmére nagy csapatok utnak indítását jelezte a telefonon a hadügyi népbiztosság. Az ellenforradalmi hadsereg azonban felszedte előlük a vasuti síneket, felrobbantotta a Berettyó hidját és megakadályozta, hogy Nagyvárad eljuthassanak.

Igy történt, hogy másnap valóssággal felszabadítóként várta

és ünnepelte a város népe a Nagyváradra harc nélkül bevonuló és ott rendet helyreállító hadsereget. Virágokkal halmozták el, éljenzugással fogadták a román katonákat a Szent László-téren és a bevonuló hadsereg hamar gondoskodott, hogy a megbénult kereskedelmi és gyáripari munka újra megkezdődhessék Váradon.

Színház a schönburgi királyi kastélyban.

A bécsi lapok májusi számaiban olvasunk érdekes beszámolót a schönburgi királyi kastélyban berendezett színháznak, a Schönburger Schloss-theaternek ünnepléses megnyitásáról, melyen nagy számmal vettek részt a magyarok is. A Rosé quartett művész játékát nyitotta meg a bécsiek új színházának megnyitó-előadását, majd a Tristans Tod című darabot játszották a Burg-színház tagjai. Egyebekben is eleven a színházi és művészeti élet Bécsben. Voltaképp most van a főszezon, mert a télen színházi miatt csak hetenként kétszer-háromszor tudtak előadást tartani. A Burg-színházban, a Carl Theaterben, a Raimund Theaterben és a többi bécsi színházakban különös előszeretettel játszik a magyar szerzők darabját.

A hangversenyeken is sűrűn és nagy tetszés mellett lépnek fel a magyar hegedű-, zongora- és énekművészek, tekintettel arra, hogy a francia és olasz művészek egyelőre még nem vendég szerepelnek a bécsi koncertteremben.

A bécsi hölgyek öröme.

hogy most már könnyebben és olcsóbban juthatnak tojietekhez, mint a háború éveiben. Minthogy a magyar bevásárló kereskedők most legtöbbször mint menekültek húzódnak meg, Bécsben a nyári ruhák, selymek ára leszállt! Böven vannak ruházati cikkek s a legjobb minőségű, elegáns formájú cipők 120 koronától 300 koronáig vásárolhatók. A szegényebb nép pedig a kitűnő minőségű és tartósnak bizonyult papirkeimekből szerezheti be igen olcsón ruhászükségeit.

Igen kielégítő az entente gondoskodó jóvoltából a közéletmezés is. Három naponként szállítja az entente gazdasági bizottsága az élelmiszert a háború éveiben annyi inséget szenvedő Bécs népeinek, Olaszországból rizs, kávé, csokoládé, kakaó és a bécsieknek oly nélkülözhetetlen marmalade, Jugoszláviából zöldség, zsír és gyümölcs, Amerikából pedig beszállított disznóhúst szállítanak Trieszbe és onnan Bécsbe. De ezenkívül kapható minden ingyen falat, csak természetesen nagyon drágán. Így a disznóhús kilója 80 korona, a marha és borjúhús 75 korona. A Bristol-szállodában ahol az angol misszió, az Imperiaiban, ahol az olasz és Grand Hotelben, ahol a francia misszió tisztjei laknak, lucculusi ebédek és vacsorák kaphatók 60—70 koronáért.

Bulgária Jugoszláviához osztlakozik?

Szofia, jun. 27. A *Mir* című lap *Protics* szerb miniszternek egy nyilatkozatát közli, amely szerint **Bulgária hajlandó lenne Jugoszláviához csatlakozni az esetben, ha Szerbia lemondana Macedonia bolgárlakta részéről.**

Harc a Malta szigetén a lakosság és az angol csapatok közt

Bern, június 27. A milanoi Corriere della Sera jelenti, hogy Malta sziget lakosainak az autonómia iránt folytatott mozgalma az utóbbi időben egyre hevesebb lett, úgy, hogy a lakosság és az angol csapatok között összeütközésre került a sor. A harcban mindkét részről többen elestek.

Poincaré egy új világ kialakulásáról

Bukarest, jun. 27. A Dacia jelenti Lyonból: Poincaré az ügyvédi kar halottainak tiszteletére az igazságügyi palotában rendezett ünnepélyen beszédet mondott, amely alkalommal többek között így nyilatkozott:

— Egy új világ alakul ki szemünk előtt. Megszilárdul a faji közösség, az érdekek azonosossága, a nyelv egysége és az együttműködésre irányuló akarat. Mindezekarra indítják az emberiséget, hogy láncától megszabaduljon és hogy ragaszkodjék a függetlenséghez és szuverenitáshoz való jogához.

— A régi nemzetek szerencsétlensége, akik kevésbé voltak tevékenyebbek az újaknál és akiknek kevesebb hitük volt önmagukban, nem fogják megőrizni mindazon erkölcsi értékeket, amelyek az egység feltételeit alkotják. A fejlődő emberiség nagyon gyorsan felül fogja múlni őket.

Lahovary Bukarestben

Bukarest, június 27. Lahovary Emil római román követ különös misszióban Bukaresbe érkezett és azonnal érintkezésbe lépett a román kormánykörökkel. Hír szerint holnap Ferdinánd király külön kihallgatáson fogadja.

Hogyan repültek át az Atlanti-oceánt?

Bukarest, jun. 27. A Le Progress írja: Alcock kapitány „Hogy tettem meg az utat?” címmel írja a Times-ben az Atlanti ocean átrepülésének riportját.

— Borzasztó volt az utunk, csuda, hogy még élünk. Alig láttuk a napot, a holdat, órák hosszát nem láttunk semmit se. A köd sűrű volt, úgy hogy néha harminc méterre kellett leszállnunk a tenger színe felé. Négy órán át jégréteg fedte a repülőgépet, amely daraból verődött össze, máskor olyan küdönc volt hogy a sebességmérőt nem láttuk és helyzetünk igazán kritikus volt. A szelek egész utunk alatt kedvezőek voltak. Newfoundlandban azt mondtuk, hogy 16 óra alatt megtesszük az utat, de igazán magunk se hittük. Másfél órával a szárazföld megpillantása előtt még nem tudtuk biztosan, hogy hol vagyunk, viszont a leszállásnál az emberek nem tudták, hogy kik vagyunk? Nem találkoztunk előre nem látott lég-

köri feltételekkel és nem szenvedtünk se a kimerüléstől, se a hidegtől, kivéve mikor kitekintettünk a csónakból, mert akkor a dara arcunkba csapódott. Az uton kávéit ittunk és szendvicset ettünk. Repülésünk megmutatta, hogy az Atlanti ocean átrepülése lehetséges — mégis úgy hiszem, nem hidroplánnal és nem repülőgéppel, inkább léghajóval kell megváltani ezt az utat.

Northcliffe lord, a Daily Mail tulajdonosa az Alcock által megnyert 250,000 frankos díj kitűzője — a levegő hőiséhez intézett gratuláló levélben konstatálja, hogy a rettenhetetlen aviatikus utja sebesebb volt, mint a táviratoké és hogy nem messze már az az idő, mikor a londoni reggeli lapokat este Newyork olvashatja és Newyork reggeli sajtója este Londont informálja.

Rousset alezredes sürgeti a Budapest elleni offenzívát

A népszerű „Le Petit Parisien” Rousset ezredes tollából közöl cikket a magyar bolsevik-ekkel szemben követendő érelyes politikáról.

— A szövetségesek ultimátumot intéztek Kun Bélához, melyben a cseh-szlovákok elleni támadások beszüntetésére hívják fel, különbeni érelyes intézkedések terhe alatt. Azt hisszük, senki sem helyteleníti ezt a szükségdiktált lépést. Ennek dacára az a véleményünk, hogy megismételték azt a hibát, melyet egy hónappal ezelőtt a győztes román csapatok megállítássalal elkövettek. A mi gondoskodásunk folytán erős, újjászervezett, jól felügyezett hadsereg állott készen, mely fényes eredményekkel vezette be előnyomulását és egyetlen kivánsága az volt, hogy tovább haladhasson a kitűzött céljig, melyhez oly közel is állottak. Olyan okok, amelyeket ne mhoztak nyilvánosságra, de könnyen

kitalálhatók, megakadályozták a román csapatokat a továbbhaladásban.

Ahelyett, hogy osztrák kollégáikkal Saint-Germainben lehetnének a magyar delegátusok, a velük való békekötés ideje ismét bizonytalan időre tofódott ki. Teketória nélkül szólva, nincsen okunk a megelégedésre. — Más lapra tartozik az az erkölcsi hatás, amelyet ez a körülmény kiváltott. Mégsem lehet elhaladni mellettük, mert a győzelemben első helyen álló Franciaországot okolják ezek amiatt és ő az, amely elsősorban szenved kárt miattuk.

Nem foglalkozunk most azzal, hogy mik lesznek a következményei a Kun Bélához intézett ultimátumnak. Egyetlen követelésünk van: kövessék az ultimátumot haladéktalanul a legerélyesebb cselekedetek, különben Budapest diktátora aligha fogja követeléseinket komolyan tartani.

Progresszív adókkal pótolják a háborus veszteségeket

Lloyd George a kommunizmus ellen

Temesvár, jun. 25. A Dél-szláv sajtóiroda jelenti: Lloyd George a francia és angol iparosoknak egy küldöttsége előtt igen érdekesen nyilatkozott az üzemek komünizálásáról. Egyet ért Wilsonnal a tekintetben, hogy nagy szerencsétlenség lenne az országra éppen ebben a kritikus időben megtámadni az egyéni kapitalizmuson alapuló gazdasági rendet. Hogy a világháború milliárdos veszteségeit behozzuk, a magánvállalkozás nagyszabású kezdeményezésére van szükségünk, amely a vállalatok kockázatát viselni tudja. Örültség lenne ezt a kockázatot az ezer sebből vérző országtól kivánni.

— Nekem is megvan a saját eszmém egy egységes komünizálásról — folytatta Lloyd George. Én minden egységes és hozadékképes vállalathoz társként vonnám be az államot, úgy hogy részeltetném a tiszta nyereségben és pedig a világ legtermészetesebb formája, a magas jövedelmi adó által. Megvagyok róla győződve, hogy minden állam, amely most a politikai divattá vált komünizálás-

sal kísérletezik, gyorsan felismeri majd, hogy a komünizálás egyetlen egységes formája a magas kulcsú progresszív adó. Természetesen különös tekintettel kell lenni a munkások jólétére. Szervezkedési joguk minden időben a legmagasabb munkabérek elérését teszi lehetővé. A munkástörvényhozásnak kell gondoskodnia arról, hogy a munkások munkarejével ne üzenek rablógarázdálkodást.

Lloyd George továbbá kijelentette, hogy Anglia és Amerika munkásságának tulnyomó része hallani sem akar a komünizálásról. Azon a helyes állásponton vannak, hogy a munkásság feladata saját megélhetését a lehető legjobban biztosítani, nem pedig átvenni a vállalkozások gondját. Azt hiszem, hogy a többi államokban is a komünizálás eszméjének lehetetlenségéről csakhamar meggyőződnek. Komünista alapokon nem lehet virágozó ipar. Érdekes, hogy Lenin és Trockij is a nemzetközi kapitalizmus/oz jördultak szállításokért és vállalatainknak olyan előnyöket ígérték, amelyeneket a régi cári rezsim sem ígértett soha.

Rendelet az idei termés lefoglalásáról

A közéletmezés biztosítására lefolytatott tárgyalások eredményeként a legrövidebb időn belül megjelenik Rásó István főispán rendelete, amellyel a Hajdumegye és Debrecen város területén 1919 ben termett buzsát, rozst, árpat, zabot és kölest lefoglalja, úgy hogy a termelő ez évi termésével csak a közgazgatási hatóságok utasításai szerint rendelkezhetik.

A főispán rendelete az igénybevételi eljárás megindításával és keresztülvitelével Debrecen város polgármesterét és Hajdumegye alispánját bizza meg, a kiket felhív, hogy az igénybevételi eljárást egyetértő munkálkodással folytassák le és eljárásuk eredményéről időközönként a főispánnak érdemleges jelentést tegyenek.

A főispáni rendelet már kész és a román főparancsnokság jóváhagyása után nyomban életbe is lép.

Az orvosok, szülésznők szolgálati beosztása.

— Hirdetmény. —

Hivatalosan közzéteszük azon debreceni orvosok és szülésznők névsorát, akik naponként szolgálatot fognak teljesíteni a város területén. Közérdekű működésük akadálytalan és szolgálatuk pontos teljesése céljából a főparancsnokságnál megkezdés előtt arra nézve, hogy az orvosok és szülésznők egész reggelig tartó szabad közlekedési engedélyt kapjanak naponként azokra az utakra, melyekre beosztásuk szól.

Szombat: Orvosok: Rosenthal Zoltán Batányi utca 1, Rozsa Ignác József kir. necseg-utca 4, Rozsa Mór Szechenyi-utca 27, Somogyi Zoltán Hatvan utca 12, Streinger Győző József kir. necseg-utca 12, Szász Auouf Simonffy-u. 9, Szentcs Zsigmond Péterfia-utca 42, Szentpály Beni Budai-utca 4, Szolyom Nagy Kalman Hatvan-utca 15, Szólyi sly Beia Hungaria-épulet, Tudos Kálmán Batányi utca 12, Vadász Ernő József kir. necseg-utca 3, Varga Emil Ferenc József-u. 28.

Szülésznők: Napy Sandoráné Boldogfalva-utca 18, Otto Henrikné Csapo-utca 65, Papp Jolan Apáczai-ter. 18, Rosenfeld Mórné Szechenyi-utca 44, Szabó Jozsefné Vigadva Mihály u. 27, Siegelbaum Martonné Leged-utca 4, Szabo Sandorné Varga ker. dea sor 25, Szasa Janosné Venged-utca 75, Vida Ferencné Bank 102, Vekony Lajosné Geréb-telep kiraly-utca 27, Csatto Karolyné Csapo-utca 55.

7126. számú rendelet a barakkok használatáról és beosztásáról.

Miután napról napra arról értesülünk, hogy egyes barakkokat, amelyek úgy katonai, mint közcélokra alkalmasak, a lakosság szertrombol vagy éppen a hatóság elad: elrendelem, hogy sem barakk, sem más katonai épület ne bontassék vagy el ne adassék a mi tudtuk nélkül, csak miután mi minden esetben külön-külön megállapítottuk és meggyőződünk arról, hogy a barakk, vagy katonai épület katonai célokra nem alkalmas.

E vizsgálat megkönnyítése végett a sz. ban orgó összes helyekről az összes katonai és polgári megbízottak összejárulnak és közös megegyezéssel jegyzokönyvet vesznek elő, hozzacsatolva ehhez az illető helyekre levő barakkokról a rajzokat, kimutatva benne részletesen a barakkok állapotát és rendelkezési célját, eirndelve azonnali őrizetbe vétét az azon barakkokra, amelyek őrizet alatt még nem állottak s jelentést telve egyuttal arról is, hogy a barakkok jelenlegi állapotukban katonai vagy közhasználati célokra alkalmasok-e vagy sem?

A hadsereg részéről e célbeli bizottságba kijelöltetnek:

a) Azokban a városokban, ahol térparancsnokság és műszaki hivatalok vannak, a térparancsnok vagy ennek megbízottja és a műszaki hivataltól egy megbízott.

b) A többi városokban a térparancsnok vagy annak megbízottja.

c) Azon helyiségekben, ahol csapatok vannak ügynök, de a környéken 25 km. távolságban tüzérségi osztagok vagy alosztagok vannak, azoknak a parancsnokai.

d) A többi helyiségekben és különösen falvakban e célra kijelöltetnek az illető helyek csendőrcsapatparancsnokai.

A polgári megbízottakra illetőleg a fent említett katonai megbízottak felhívják az illető helyeken lévő legmagasabb hatóságokat, hogy küldöttelket megnevezzék. Kívánatos, hogy a jegyzőkönyv felvételénél a barakktelep tulajdonosa, valamint az érdekeltek jelen legyenek.

A jegyzőkönyv egy-egy példányát a felek veszik át, egy példányt pedig a legsürgősebben nekünk küldenek meg (s. o. 67.) Serviciu Geniu, Caser moment Sibiu.

Ezen rendelettel megoldást nyerne mindazon kérelmek, melyek a barakkok átengedésére vonatkoznak s melyek hozzánk lettek beterjesztve.

A 6. 7. szervező oszály főnöke: dandárparancsnok.

A másolat hilelélül a segédügyi iroda főnöke:

A Dimitru, százados.

Halálragasztott a villamos egy báteves gyermeket

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este hat óra után a Hatvan-utcán. Egy hat éves fiú a villamos alá került s a rabogó villamos kerekei halálragasztották a szerencsétlen gyermeket.

Körülbelül esti fél hét órakor a Pásti-utca és a Hatvan-utca sarkán hatalmas autómobil állott meg. Az utcán játszadozó gyermekek nyomában az autó köré sereglettek és gyermekes izgalommal hámulták a gépet. Rövidesen sűrűn állottak már körül az autót, amikor hátuk mögött egyszerre a villamos éles csengetése hangzott föl.

A gyermekek ijedten rebbentek széjjel s amint ez az ijedelem percében sokszor megtörténik, egyrésziük egyenesen nekifutott a villamosnak. Fürgé lábuk szerencsésen megmenetette őket a bajtól, csak egy kis fiú nem volt elég ügyes, nem tudott átjutni a sínek s a következő pillanatban a villamos kerekei elkapták a szerencsétlen gyermeket. A borzalom síkolya szakadt föl az utcánjárók ajkáról, a villamos még pár lépést csuszolt előre, a kocsi vezető teljes erővel befékezett, a kocsi megállott s az összeszaladt járókelők meghorpadva húzták ki a kocsi alól a gyermek összetört, megsemmisített holttestét.

Nyomban értesítették a szörnyű szerencsétlenségről a rendőrséget, ahonnan Tar Lajos ügyeletes rendőrtisztviselő azonnal a helyszínre sietett és vizsgálatot tartott. Megállapította a vizsgálat, hogy a kocsi vezetőt semmiféle felelősség a szerencsétlenségért nem terheli. A gyermek Róth Márkus Bethlen-utca 14. szám alatt lakó férfitestvér Béla nevű hat éves kis fia, maga volt az oka a szerencsétlenségnek. A mikor ugyanis az 5. számú villamoskocsi a Hatvan-utca 20. számánál lévő megállótól elindult, egy gyermek sem volt a sínekben, hanem mind a sínek mellett csoportosult, a kocsi vezető azért csöngetett, hogy az autót bámuló gyermekek figyelmét felhívja, ne

hogy valamelyik a sínekre lépjen, míg a villamos áthalad. A gyermekek azonban a csengetéstől megriadva, szétszaladtak és Róth Béla egyenesen a kerekek alá futott.

Thalia a kommün jelmezében

Egységes fizetés az összes színházaknál — A legnagyobb színész és a legnagyobb színésznő — Kürty Klára visszatért a színpadhoz. — Opera a falvakban. — A kommün mozi-művészei.

(Saját tud.) A budapesti színházi élet furcsaságairól veszünk érdekes híradásokat. A szovjet-kormány, mely egyszerre akar mindent megvalósítani, kataszterbe foglalta a színészeket és kimondotta, hogy mindenkinek egyforma fizetést fog adni. Ezek szerint ma az összes színházaknál egységes a fizetés: 3000 korona havonta. A színházak élén direktoriumok állanak. A budapesti színházak közül az új irány kultiválása terén a Belvárosi Színház vezet, de a legnagyobb színész és legnagyobb színésznő mégis a Nemzeti Színháznál működik, amint ezt a vörös Színházi Ujság megállapította. A Nemzeti Színház favoritja és egyben bizalmi embere Nagy Adorján; felkínálták neki a színészek szakszervezetének vezetői állását, de Nagy Adorján teljes erővel a forradalmi művészet szolgálatába akar átkelni. Az Ocskay brigadérosban lépett fel legutóbb és akkor Egyed Zoltán, a budapesti vörös Színházi Ujság szerkesztője azt írta róla hogy Magyarország legnagyobb színésze. Hasonló lelkeséssel írtak a többi lapok is és ma a legnagyobb színésznő, ezt is az Egyed Zoltán lapjából tudjuk meg. Legnagyobb színésznő Hettyei Aranka, aki a kommunista világ előtt alig jutott szóhoz a Nemzeti Színházban.

A budapesti színházak — mintha valami általános mozgósításról volna szó — néhány ismert nevet reaktiváltak. Így ma újból színházak tagjai Kürty Klára, Feledi Boriska, Komlóssy, Emma stb.

Érdekes nagygyűlést tartottak a minap a képviselőház régi termében a színészszerkesztés tagjai. Az illető a fő színházi diktátorok: Lukács György és sógora Balázs Béla nyitották meg, kik közül ez utóbbi vidéki turnéra toborozta a tagokat. Magyarországon 14 ezer helyiség van, a mi célunk — mondta — mind a 14 ezer helyiségben színelőadást tartani és az állandó színházakat ezer számra kell felépítenünk. Felhívom az összes tagokat, hogy jelentkezzenek vidéki turnéra. A beszéd hatása kapcsán az összes tagok elhatározták, hogy lemennek vidékre, többek között Blaha Lujza, Hegedüs Gyula, Csontos és Varsányi a dunántúli helyiségekben kaptak szolgálati becsutást. A falvakban operákat is fognak adni és erre a célra a legjobb operaénekesek is felajánlották szolgálataikat.

Az elmúlt hét szerdája fontos nap volt a magyar filmművészet történetében. Ezen a napon válogatták ki Budapesten azokat a hivatásos filmszínésznőket és színészeket, akik a jövőben hivatva vannak a magyar filmen szerepelni. A Fészekklubban volt a nagy kiváloga-

tás, amely alkalommal több száz tényleges moziszínész és mozi színésznőjelölt volt jelen. A zsűri azok közül a művészek közül válogatott elsősorban, akik eddig ismételték és ezek közül negyvenegyet minden további bírálat nélkül vettek át a színészek szakszervezetébe. Ez a 41 moziszínész és színésznő ezen túl az államtól kap megfelelő fizetést. A többi moziszínész és színésznő, akik a rostálás alkalmával részben megfeleltek, mint segédszínészek, illetve segédszínésznők fognak szerepelni és a rendezőknek lesz a hivatásuk, hogy belőlük, amennyiben tényleg megfelelő tehetséggel és ratermetséggel rendelkeznek, elsőrangú művészeket neveljenek. Azok pedig, akik a jövőben erre a pályára lépni akarnak, kötelesek bármelyik filmrendezőnél jelentkezni, aki majd megállapítja az illetőkről, mennyiben tudnak ezen a pályán boldogulni. A segédszínészek fizetésén kívül állami ösztöndíjat vagy más címen fognak segítyt kapni. A szakszervezetbe fölvevett 41 hivatásos moziszínész névsora a következő: R. Lenkeffy Ica, Mattyasovszky Ilona, Boja Juci, Dán Norbert, Kornai Richárd, Margittay Gyula, Hollay Kamilla, Lóth Ila, Wett Lucy, (Rajna Ilus), Góth Annie, Gál Annie, Hayn Clarie, Molnár Emmy, Kertész Kovács Lenci, Kőváryné Takács Ila, Costa Viktor, Pásztor Béla, Szőregy Gyula, Sz. né Sellő Renée, Florobágyi József, Faludy László, Lux Margit, Kovács András, Serder Adolf, Györköny Iván, Erskay László, Kornai Richárdné, Ujváry Miklós, Kürti Teréz, Almássy Sári, Nagy László, Szalke Gusztáv, Kláry Lotta, Sárosy Mici, Szarvasi Soma, Balogh Manci, Molnár, Dezső, Andorffy Péter, Farkas Antónia és Spolarits Oly.

A bevetett területek nagysága

Ráso István főispán Debrecen városához, valamint Hajdúmegye minden városához és községéhez leiratot intézett, amelyben a bevetett és aratás alá kerülő területek pontos megállapítását rendeli el.

A rendelet köteleességévé teszi a hatóságoknak, hogy az 1919-ik évi termés közszükségletnek való biztosítása céljából állapítsák meg hatóságaik területén, mennyi terület van bevetve katasztrális holdakat számítva őszi búzával tavaszi búzával, őszi rozsossal, kétszeresse, tavaszi rozsossal, őszi árpával, tavaszi árpával, zabbal, kölessel és tengerivel. Állapítsák meg, hogy a bevetett területekből az egyes gabonafélék szerint elemi csapás vagy bármely más okból mennyi pusztult ki és ezeknek a területeknek

a leszámitásával az egyes gabonafélékből mennyi a tényleg aratás alá kerülő terület.

E területeket lehetőleg helyszíni felvétel alapján kell megállapítani vagy szükség esetén elfogadható bemondás alapján és olyan esetekben, amikor a bemondás valódiságához kétség fér, az ellenőrzést helyszíni felvétel alapján kell gyakorolni. Különösen ügyelni kell arra, hogy az összeírásból egy termelő se maradjon ki és ha tévedésből egyesek mégis kimaradnának, akkor ezekről póttösszeírás készítenendő.

Az összeírást két példányban kell elkészíteni s az egyik példány július hó 5-ig a főispánhoz terjesztendő be.

Debrecen város polgármesteri hivatala a főispán leiratát sürgős elintézés végett a közfeljelmezési ügyosztálynak adta ki.

Az irek a békekonferencián

Bunkarest, jun. 21. A Chamberlain jelenté Genfből: A Journal de Genève írja: Wilson elnök engedve a különböző részokről jövő ohajtásoknak, de még inkább az amerikai szenátus Irorszag érdekében hozott egyhangú határozatának, hozzájárult ahhoz, hogy a békekonferencia fogadjon Irorszag küldötkeit, akik a legutóbbi időben is több jelentést nyújtottak a, hogy az angol kormány és annak kormányzati módszerét igaz valójában bemutassák.

Egy amerikai ir-bizottság, miután meglátogatta Irorszagot, Lloyd Georgeot is fel akarja keressni, de az angol miniszterelnök kitért ez elől. Wilson több ízben tett kísérletet arra, hogy meggyőzze Lloyd Georgeot annak szükségéről, hogy a bizottságot fogadjja, de minden siker nélkül. Ezért elhatározta, hogy maga tárgyal a bizottsággal. Az elnöknek az a szándéka, hogy House ezredet is kiküldi az irországi viszonyok tanulmányozása végett. Ennek beszámolója szerint fogja a kérdést a békekonferencia előtt felvetni.

Minden jel arra vall, hogy Wilson Irországnak a Népek Ligájának védelme alá való helyezését határozta el. Ez a tény a síncin elemeknél óriási lelkesedést keltett. Anglia fennállása óta az ir függetlenségét párt reményei még soha sem voltak ilyen közel beteljesedéshöz és mozgalmuk soha sem volt annyira hatalmas, mint most.

Lloyd George-ot Londonba kötik a munkásmozgalmak

Páris, jun. 27. Az egész Angliában rövid idő óta tartó kellemtelen munkásmozgalmak következtében, amelyek általános sztrájkokkal fenyegetnek, Lloyd George miniszterelnöknek Angliában való jelenléte szükségessé vált. Lloyd George emeltfogva nem tér vissza Párisba, hanem átveszi a munkások bizalmi férfaiával folyó tárgyalások vezetését. Távolléte alatt a párisi négyek tanácsában Balfour lord külügyminiszter fogja helyettesíteni.

Cserbacsev tábornok Romániában

Bukarest, jun. 27. Az összes bukaresti lapok nagy érdeklődéssel emlékeznek meg Cserbacsev orosz tábornok romániai missziójáról. Cserbacsev ugyanis Denikin tábornoknak, a déli orosz nemzeti hadsereg parancsnokának vezérkari főnöke, a háboru alatt Jassyban az orosz romániai front csapatainak főparancsnoka volt.

A gazdasági tanácsnoki állás betöltése

Változások a városi tisztikarban

Gruner Lipót tanácsnoknak, a gazdasági ügyosztály vezetőjének lemondása óta egy tanácsnoki állás állandóan üresedésben volt a városnál s a gazdasági ügyosztályt ideiglenesen aljegyzők vezették.

Csóka Sámuel polgármester-helyettes-főjegyző ma beadványt intézett ez ügyben Rásó István főispánhoz. A beadvány címadja, hogy a törvényhatóság közgyűlése 306—1918. számú határozatával a legközelebbi közgyűlésen akarta a megüresedett tanácsnoki állást betölteni. A közbejött politikai események miatt ez a közgyűlés már nem volt megtartható. Ezért a polgármester-helyettes arra kéri a főispánt, hogy az üresedésben lévő tanácsnoki állást és az ennek betöltése folytán fokozatosan megüresedő többi állást behelyettesítés útján eszközölje.

A tanácsnoki állás betöltésére Szabó Elek, Zöld József és Tatay Zoltán aljegyzők jöhetnek számításba. Rangban legidősebb közülük Szabó Elek; a gazdasági ügyosztályt jelenleg Zöld József vezeti. A tanácsnoki állás betöltése a fokozatos behelyettesítés alapján több személyi változás lesz a város tisztikarában, amennyiben az üresedésben maradó állásokat a rangsor szerint fokozatosan be kell szintén helyettesíteni.

00

Létoriére örgróf.

— Regény. —

Írta: SUE JENŐ.

(10)
Szobája szegényes volt, de gondostisztaság uralkodott benne. A fülkében egy ágy volt, mely egyetlen szórderékajból állott; egy szekrény, egy asztal és négy gondosan kifeszített szék volt a szoba egész butorzata. A kis sötét kamrába vezető félig nyitott ajtón egy szegényes tábori ágy volt látható. Bár igen kemény tél volt, a jéghideg szoba kandalójában nem égett a tűz: Az ágy végénél két kis pasztel függött, meglehetősen gazdagon aranyozott keretben; az egyik egy idősebb, XIV. Lajos korabeli parókás férfiut ábrázolt; mellvértje egyik kapcsán a Lajos-kereszt függött. A másik kép egy ritka szépségű nő volt, vadászó Diana jelmezben.

A szobát a büszke szegénység levegője töltötte be, ami Landry

HIREK.

— A spanyol kölcsön nagy sikere. Bernből táviratozzák, hogy a spanyol belső kölcsönnek óriási sikere volt. A kitűzött összeget harmincegyszeresen túljegyezték. A kölcsön összesen 16 milliárd pezétát eredményezett.

— Ruha a szegény lakosságának. A népjóléti hivatal közli, hogy csekély mennyiségű fiuleányka-, női ruha, valamint felső kabát áll rendelkezésre, melyet a város a szegénysorsu lakossága részére hétfőtől kezdve a délelőtti órákban kedvezményes áron fog kiadni.

— Felhívás. Felhívatnak mindazon gazdák és géptulajdonosok, kik a központi román requiráló bizottság mezőgazdasági gépeket requirált, hogy a gépek arának átvétele végett, a requiráló bizottság irodájában Porumbarin kapitány urnál (Arany János-u. 2. szám 1. em.) hatádektanul jelentkezzenek. A requirált gépek jegyzéke a gazdasági egyesületnél (Piac-u. 61. szám a. 1. em.) és a városi gazdasági ügyosztályban Városháza I. em. 26. szám megtekinthető. Továbbá felhívatnak mindazon gazdák és géptulajdonosok, kik gépek beszállítására kötelezettek és gépjük nem requiráltak, hogy gépeik átvétele és elszállítása végett július 1. napján délelőtt 10 órakor a Nyulási barakkoknál működő bizottság előtt okvetlenül jelenjenek meg. Főispáni hivatal.

— Női harisnyák, úgy mint selegem, flór és musselin minőségben Frank Sándor cégnél a legolcsóbb árban kapható.

— Az internált magyar tisztiek. Aradról jelentik: Az Aradon átutazó székely tisztiek egyike a következőket mondotta egy hírlapírónak:

— Brassóban rendkívül sok internált magyar tiszt van. Szabó Zoltán hadiügyminiszt a brassyói fa- és fémipariskolában helyezték el, ahol egyedül lakik. A törzstisztek és századosok is Brassóban maradtak, ellenben a többi tiszteteket mind elvitték Craiovába. Ugyancsak Brassóban van Winter György tüzér-

százados is, akiről az a hír terjedt el, hogy szökése alkalmából agyonlőtték. A román vezérkar ezideig csak a székely hadosztályt bocsájtotta szabadon.

— Az érettségi vizsgálat az állami főreáliskolában június 26-án ment végbe, szép eredménnyel. 16 jelölt közül jól éretten lett 4, éretten 11, egy tárgyból bukott 1. A vizsgálaton Ady Lajos főigazgató elnökölt, aki ezúttal szerepelt első ízben ilyen minőségben.

— József főherceg árverési kérelme. Aradról jelentik: József főherceg kisjenői uradalma 1915-ben 8000 korona erejéig pert indított egy kisjenői kereskedő ellen. A pert az uradalom megnyerte és az uradalom ügyvédjé, Lukácsi Lipót dr. árverés kitűzése iránt akart kérelmet előterjeszteni. A kérelmet azonban az ügyvéd sehogysem sikerült megállapítani József főherceg jelenlegi nevét, a kérelmező pontos neve nélkül pedig az árverési kérelmet lehetetlen előterjeszteni. — A főherceg ugyanis a forradalom kitörésekor Habsburg József nevet vette fel, később azonban nevét állítólag Alesuti József névre változtatta át.

— Az ügyvédi kamara felhívja azon tagjait, kik a lisztellátási rendelkezés értelmében buza beszerzési utalványt óhajtának kapni, hogy eziránti bejelentési lapjaikat a rendőri bejelentési lapokkal együtt legkésőbb június 29-én (vasárnap) délig a kamara hivatalos helyiségében adják be.

— Férj és fiu sapkák megrendelésre legrovidebb idő alatt készülnek, ugyszintén készen is kaphatók Széchenyi-utca 16. sz. (Keresztépület.)

— A városi zeneiskola folyó június 29-én vasárnap délelőtt fél 11 órakor tanintézeti növendékeivel vizsgálati hangversenyt rendez, melyre az érdeklődőket ezúton hívja meg az igazgatóság.

— Javul a korona- valuta. Az árjavulás — mint értesülünk — egyfelől az arany árnak csökkenésében, másrészt a deviza viszonylatban nyer kifejezést. Az eddig 160—170 koronával kereset arany most 60 koronára szállott alá. Ennél jobban tartja magát az ezüst, melynek gramm-

ját 1.25—1.30 fizetik. Délmagyarországi ágensek állítólag az angol piac számára erősen keresik s az utóbb jegyzett árfolyamon jóval felülfizetik a magyar hadikölcsön-kötvényeket.

— A legújabb budapesti dohányárak. Az Arad Viácke írja: A budapesti szovjetkormány ismét a polgárságnak nagy táborát haragította maga ellen. Ezúttal a dohányvilágról van szó, amely néhány nap óta horribilis nagy trafikáratat kénytelen eltünni Kun Béláék jóvoltából. Fővárosi hiradás szerint ugyanis a felemelt dohányárak a következők: Cigaretta: Hölgy és Király darabja 60 fillér, Sport 40, Duna 20, Dráma 30, Menphys 1 korona. Cigaretta-különlegességek: Moeris 80 fillér, Princess 1 korona, Ibis 1 korona 20 fillér, Sphinx 2 korona 40 fillér, Koronász 3 korona. Szivarok: Rövid 60 fillér, Cigariillos 80 fillér, Portorico 1 korona, Kuba és Virginia 1 korona 50 fillér, Britannica 2 korona 50 fillér, Operas 1 korona 80 fillér, Trabuco 2 korona 80 fillér, Regalítás 3 korona 20 fillér. Dohányok: Magyar pipadohány 100 gramm 5 korona 50 fillér, Középtípus 7 korona 20 fillér, Finom török 105 korona. Különleges cigarettadohányok: Purzsicsán 10 gramm 80 korona, Kir 90 Korona, Hercegovina 75 korona, Legfinomabb török 200 gramm 320 korona és Sultan Flór 200 gramm 350 korona.

— A Hortobágyon legetetők gazdák értesítettek, hogy a jószág olvasásról felvett jegyzőkönyvek szerint a jószág állományokról összeírási lap kézbesítve lett. Az esetleges észrevételeket a városi számvevőség július 7-ik sz. szobájában 1919 július hó 5-ig annyival is inkább tegyék meg, mivel a legelőbér aszerint fog kivettetni.

— Megbüntetik az engedély nélkül utazókat. Nagyváradról jelentik: A VI. hadosztály hadbírósa Fodor Lajos és Oláh Lajos debreceni lakosokat egy-egy havi elzárásra ítélte el, mert a Debrecen-Nagyvárad vonalon a román hatóságok engedélye nélkül utaztak. — Ugyancsak egyhónapi elzárásra ítélte a hadbírósa Kraft Salamon debreceni lakost is, mert olyan utazási igazolvánnyal utazott, amelynek érvénye lejárt.

totta hosszu, meztelen csontos karját és az ajtó felé mutatva, parancsoló hangon szólt:

— Takarodjék rögtön! Az örgróf ur, az én nemes növendékem, még nem jött vissza; nem tudom mikor kerül haza, de mindenesetre úgy hiszem, hogy nem lesz megelégedve, ha őnt itt találja; mert ha a bölcssek szerint a harag eltorzítja a bájos vonásokat, akkor viszont azokat egyenesen utálatossá teszi, akikkel a természet mostohán bánt el bájak dolgában. Mivel pedig ezt a bölcs mondást önre nagyon is lehet alkalmazni, kérem, legyen szíves és...

Nem folytatta, hanem egy kifejező gesztussal ismét az ajtóra mutatott.

E sértésre a szabó felesége egészen kijött a sodrából. Földre csapta esernyőjét, dühösen egy székre telepedett és fölkiáltott:

— Ne hiszén neked is jól áll, ha mások undokságáról beszélsz,

te vén bagoly! A szép ember, a tanítványod ugy-e? Jézus, Isten, ezt el is hiszem, mert látom rajtad, hogy ugyancsak mester vagy a kellemetlenkedésben, te vén semmirekellő! De nem megyek el innen, amíg meg nem fizettek, érted? Igen, fizessetek! Szent Magdolnára, védaszszonyomra mondom, hogy ha el is megyek, csak azért teszem, hogy rögtön visszajöjtek de a biztossal!

— Tehát fizessünk? — kérdezte Dominique — és mért fizessünk, ha szabad tudnom?

— Azokért a ruhákért, melyeket a te járdakoptatód visel. Én Landry mesternek, az Aranyollóhoz címzett szabónak vagyok a felesége és ha férjem elég ostoba volt, hogy eddig hitelezett önöknek, én nem leszek olyan buta, hogy kövessem a példáját. Meg kell kapnom a pénzemet és előbb nem megyek el innen, amíg meg nem kaptam.

(Folyt. köv.)

— Frank Sándor női-divat cégnél Piac-utca 42. grenadinok zefírek, kartonok, batistok és ruha-szövetek nagy választékban érkeztek.

— Az elbocsájtott erdélyi vasutasok fizetése. A kolozsvári román üzletvezető értesítette a CFR által elbocsájtott magyar vasúti hivatalnokokat, hogy tekintettel arra, hogy felmondási okmányukat csak május hóban kapták meg, illetményeiket egész augusztus 31-éig folyósíttatni fogja. Ez az elbocsájtott hivatalnokoknak eddigi kilátásaikkal szemben egy havi fizetést és egy negyedévi lakbért jelent. Augusztus 31-ike után ezek a tisztviselők csak nyugdíjat fognak kapni.

— Gummi cucil, sérvkötő, liaskötő, suspensorium, gyermek alá való gummi beteg alá való légnárna, lúdtalpbetét kapható Vitérusnál, Piac-utca 16.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csokonai-színház:

Szombat: „Velencei kalmár” C) bérlet.

Vasárnap: Délután: „Velencei kalmár”; 6 órakor: „Csak párosan” bohózat.

Vigszínház:

Egész héten a „Pacsirta”.

A Színházi iroda hírei. A pacsirta, a Vigszínház nagyszerű operett-újonsága kerül színre ma is állandó érdeklődés mellett. — Velencei kalmár színmű ma C. bérletben kerül színre a Csokonai-színházban. — Nebántsvirág operett vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal kerül színre a Vigszínházban. — Vasárnap a Csokonai-színházban délután a Velencei kalmár színmű, 6 órakor a Csak párosan pírosszínlepos bohózat kerül színre.

Carmen Cartellieri legújabb alakításában gyönyörködik az Apollo publikuma. A bosszu című

mélyhatású film főszerepében művészeite legjavát adja.

Legyen világosság, dráma, 5 felvonásban. Bita Clermont és Bernd Aldor a főszerepekben, a film színrejátás mesteri felfogású alakításokat nyújtanak. A darab témája elejétől végig érdekes. Bemutatja az Urania.

SPORT.

Atletikai verseny. A DTE vasárnapról elmaradt atletikai versenye e hó 29-én, vasárnap délután lesz megtartva. — E hét folyamán az indulók nagy formajavuláson mentek keresztül s miután újabb nevezések is érkeztek, előreláthatólag az egyes versenyszámokban nagy küzdelmek várhatók. — Természetesen az elmaradt versenyre váltott jegyek holnap érvényesek lesznek.

Felelős szerkesztő:
DR HEGEDŰS LORÁNT
Kiadó:
HEGEDŰS ÉS SÁNDOR
irodalmi és nyomdai részv. társ.

HOFFER SÁNDOR
bank- és kereskedelmi irodája
Ferencz József-ut 58. sz. (Régi bankudvar).
Bonyolít mindennemű bankszerű ügyletet.
Közvetíti ingatlanok és áruk adásvételét.
Átvész kereskedelmi és gyári képviselőket.
Ajánl lúzfűt és szénét nagyban.

URANIA

Szombat—Vasárnap
június 28—29.

Legyen világosság

kultur-film 5 felvonásban.

RICHARD OSWALD
rendezése.

Előadás 6-tól 8-ig.

Vasárnap

3-kor, 5-kor és 7 órakor

APOLLO

Szombat—Vasárnap
június 28—29.

A bosszu

dráma 4 felvonásban.

Főszereplők:

Carmen Cartellieri
Vándory Gusztáv
Margittay Gyula.

Előadás 6-tól 8-ig.

Vasárnap

3-kor, 5-kor és 7 órakor.

Könyvtárakat és egyes műveket legmagasabb árrban vásárol

Aczel Henrik

antiquáriuma.

Első Takarékp-alota.

Kívánatra házhoz megyek megtekinteni.

Magyar—Román társalgó

Convorbiri Romano—Ungore

nélkülözhetetlen segédeszköz, a legüzletszerűsebb mindennapi beszélgeté. ekkal.

Ara 2 korona.

Magyar-Román és Román-Magyar szótár

Dictionar Roman—Maghiar

nélkülözhetetlen kézikönyv a román nyelv használatánál

A két kötet ára 10 korona.

Kapható:

Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesboltjában és minden könyvkereskedésben.

Bugyi Sándor debreceni tajigás pógár

könyvei ezek:

I. Én meg a lú	K 12'—
II. Tapasztalatok a lú vignél	K 12'—
III. A lú meg én	K 12'—
IV. Bugyi Sándor a koplalóban	K 12'—
V. Bugyi Sándor, mint békeapostol.	K 12'—
VI. Bugyi Sándor, mint a debreceni tajigássegylet elnöke	K 12'—

10 % felár

A debreceni tajigás, Bugyi Sándor, Debreczen városának eredeti, speciális alakja mindenki előtt ismeretes.

Bugyi Sándor könyveit Simon István, a maga eredeti művoltában erre szskavatott tollával írta meg. Humoros és kedvelt tartalmánál fogva oly nagy vevőközönségre talált, hogy az első kiadások rövid idő alatt teljesen elfogytak s ma már minden egyes kötet új kiadásban jelent meg.

Aki tehát jól és olcsón akar szórakozni, vegye meg a Bugyi-könyvek bármely kötetét, mert minden egyes kötet önálló egészet képez, teljesen függetlenül a másiktól s minden egyes kötet csupa humor, temérdek eredeti illusztrációval.

Kaphatók: **Hegedűs és Sándor** irodalmi és nyomdai r.-t. könyvesboltjában és minden könyvkereskedésben.

Apró hirdetések

Apróhirdetések egyszeri közlése 10 szőlő 4 korona, minden további szó 40 fillér. — Kövér betűkkel nyomott szavak kétszeresen számítanak.

Hivatalos és magán

bélyegzőt

gyorsan készít

HERCZEG

Simonffy-utca 5. sz.

Telefon 653.

Neki. Az írott cédulát csakis tisztaság-
ges célzattal csusztattam kezébe.
Ártatlan módik így szokták azt fel-
fogni. — Kéz az ömsretség! Fel-
világosítás után várom a választ.

Róza. A dolog nem jól van, kettőt ki-
szoritani egynék a kedvéért. bün.
Minden ember a maga szerencséjé-
nek a kovácsa. Ha keresni fog, ta-
lál is magának valót.

Román nyelvre bármiféle kérvényeket
fordítok. Ogonovskyy, Csapó-utca 52.
keresztépület.

**Román nyelvre mindenféle kérvénye-
ket írok és fordítok egész nap.**
Haimovits, Szentanna 58.

**Akinek törött aranya, ezüstje, éksze-
re, vagy zálogjegye van eladó, hívja**
meg Krámer, Arany Bika bérház 8.

Singer varrógépeket legjobban javít
Keszler A. műszerész, Széchenyi-
utca 1.

**Hálószoba teljes berendezés új állapot-
ban eladó.** Cim a kiadóban.

Oltott mész az ezveteami építkezésnél
kapható (Nagyerdő).

Léteső teljesen új, kitérő minőségű
remek börtökben eladó. Megtekin-
tető Aczel Henrik könyvkereske-
désében.

Eladó hajduböszörményi határban a
tiszapolgári kőut mentén a Bedő-
koresma mellett levő ugnevezetű
Ranky-féle 250 magyar holdas feketé-
réti földbirtok. 3 szobás gazdalaká-
sal és gazdasági épületekkel együtt.
Értekezhetni lehet Debreceni Gazdák
Bankjánál, Kossuth-u. 17.

**Gyakorlott varróleányokat azonnali be-
lépésre felvesz „Komlós dívalháza”,**
megyeháza mellett.

Eladó buszezer cement téglá. Debre-
ceni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Munkásnök nyomdákban felvételnék.

Élecsorolóm Sestakert, Komlóssy-uti
3 szoba és mellék helyiségekkel álló
lakásomat a város bármely részén
levő 2 szobás állandó évi laká-
sal, Villamos megállóhoz 2 perc-
nyire van. Cim a kiadóban.

Egy szobaélny, magyar vagy német,
július 1-i belépésre kerestetik. —
Cim: Farkas Andorné, Ferenc Jó-
zsef ut 61.

30—40 holdas tanyabirtok, megfelelő
gazdasági épületekkel, lehetőleg
Debreczenhez közel, megvételre
kerestetik. Cim a kiadóban.

Butorozott ncai külön bejáratu szoba
kiadó. Cim a kiadóban.

Galantrle-árnk viszonteladásra átadók.
Cim a kiadóban.

**Lapkihordó asszony felvétetik a kiadó-
hivatalban.**

Tanulóléányok kitérően jövedelmző
iparágban felvételnék. — Cim a
kiadóban.

Eladó Varga-kert Keleti sor 7. szám
alatt 1000 négyszögöl telek, rajta
lévő 50 méteres barak és teleket
környező 3 méter magas drótkerítés-
sel. Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

**Ruhára való nyári mosó szövet mé-
tere 33 koronárt — egy ruhára való**
női szövet — eladó. — Cim a kiadó-
hivatalban.

Pín gyermekruhák eladók. Bika bérház
II. emelet 2. szám. Olcsó árak. A
ruhák ujak.

**Két szobás, esetleg egy szoba, elő-
szobás lakást, vagy a közeli kertés-
ben egész udvarral bíró lakást azonn-
nali beköltözésre keresek. — Cim a
kiadóhivatalban.**

**Egy mindenes leány uri házhoz felvé-
tetik** Jelentkezni lehet Bika-bérház
2., II. emelet 2.

Egy házi varrógé kerestetik. Bika-
bérház 2., II. emelet. 2.

Cenzurat